

We kunnen wat leren van de transitie rondom sociale opgaven

Ik las de Rob-lezing van 2014 die zich richtte op de veranderingen bij de overheid door de decentralisaties in het sociale domein, uitgesproken door Wim van de donk, Commissaris van de Koning in Noord-Brabant en lid van de Raad voor het Openbaar bestuur (Rob). De lezing riep bij mij het beeld op dat we leven in spannende tijden, vol beweging en vernieuwing, maar ook vol onzekerheid. Mooi duidde hij de gevolgen hiervan voor onze samenleving; "Bij de decentralisaties gaat het dus ook om de vraag hoe politiek, samenleving en bestuur om moeten gaan met de onverwachte gevolgen die voortkomen uit de interacties, interdependenties en de interferenties die inherent zijn aan complexe systemen."¹ Ik herken deze zoektocht ook vanuit één van mijn opdrachten in dit domein waarbij ik gemeenten, GGD en partners mag helpen met hun scenario's voor de toekomst.

Toch denk ik dat deze zoektocht niet voorbehouden is aan het sociale domein, maar straks ook gaat spelen rond de fysieke transitie die met de Omgevingswet wordt beoogd. De Omgevingswet die zich richt op veilig en gezond gebruik van de openbare ruimte en infrastructuur en nadrukkelijk ook een verandering vraagt in de samenwerking tussen overheid, markt en burgers. Ik denk dan ook dat er waardevolle lessen te trekken zijn uit de huidige beweging in het sociale domein. Lessen om te leren hoe we ons kunnen voorbereiden op die veranderopgave, welke bewegingen we moeten faciliteren en welke blokkades we moeten opheffen. Helaas zie ik nog weinig kruisbestuiving tussen deze twee werelden.

Dat terwijl de nood hoog is (zie ook mijn eerdere artikel van juni over de Omgevingswet)². Sterker nog, ik denk dat de opgave in het fysieke domein vele malen groter is. De wereld van beleidsmedewerkers, ingenieurs, veiligheidsadviseurs en projectontwikkelaars in het fysieke domein is nog veel statischer, planmatig georganiseerd en wellicht ook sterker centraal gereguleerd, dan die in het sociale domein. Hoe moet dat dan straks wanneer we uitgaan van co-creëren en het samen inrichten en ontwikkelen van een ruimtelijke omgeving? Want net als bij zorg en welzijn, gaat het straks niet om het leveren van een plan of product, maar om een relatie. "Vraag en aanbod zijn er op een bijzondere manier met elkaar verbonden: de kwaliteit van de vraag is van invloed op de kwaliteit van het aanbod, maar ook de kwaliteit van de productie beïnvloedt de kwaliteit van de consumptie."³

Daarom nu alvast een voorzet voor het gesprek hierover. Welke lessen nemen we mee?

Ik hoor graag uw reactie! contact@reneelinck.nl

¹ Rob Lezing 2014, Wim van de Donk, p.6.

² <http://reneelinck.nl/anticiperen-op-de-omgevingswet-nu-nodig/>

³ Rob Lezing 2014, Wim van de Donk, p.7.